

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/119/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4313201712
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4313201712.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Debt Finance AG so sídlom Alpenstrasse 2, CH-6300 Zug Švajčiarsko, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom Bratislava, Karadžičova 8, proti žalovanému: Y. X., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom J. S., t.č. na neznámom mieste, zastúpenému opatrovníkom H. T., S., X. nám. 7, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, so sídlom Bratislava, Šafárikovo nám. 7, IČO: 42362962, zastúpený JUDr. Patrikom Podhorským, advokátom so sídlom Bratislava, Zámocká 36, o zaplatenie 575,90 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Levice zo 14. novembra 2014 č.k. 9C/67/2014-51, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti a v časti týkajúcej sa náhrady trov konania účastníkov konania z r u š u j e a vec mu vracia v týchto častiach na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 126,42 eura s 9% ročným úrokom z omeškania od 21. 10. 2010 do zaplatenia do 3 dní a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. Právne vec odôvodnil s poukazom na ust. § 2, § 4 ods. 1, 2, 5 zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, § 53 ods. 1, 3, 4, § 54 ods. 1, 2, § 100 ods. 1, § 101 Občianskeho zákonníka (ďalej aj ako OZ) a § 5b zák. č. 102/2014 Z.z. Preskúmal dojednané zmluvné podmienky písomnej zmluvy o poskytnutí úveru uzatvorenej dňa 21. 09. 2006 medzi právnym predchodcom žalobcu Consumer Finance Holding a.s. a žalovaným a dospel k záveru, že zmluva neobsahuje náležitosti v zmysle zák. č. 258/2001 Z. z. Ide o typovú spotrebiteľskú zmluvu, v ktorej je síce vyčíslená výška ročnej percentuálnej miery nákladov, počet dohodnutým splátok so stanovením ich výšky, avšak chýbal údaj o výške úrokov a poplatkov, ako aj konečná výška sumy, ktorú má žalovaný uhradiť a tiež začiatok a koniec splatnosti úveru. V dôsledku dohodnutých zmluvných podmienok má žalovaný za poskytnutú čiastku 995 eur vrátiť 1.545,12 eura, čo predstavuje úrok až 64,44 % ročne. Na porovnanie v septembri 2006 boli priemerné úrokové miery z úverov z nefinančných spoločností v domácnosti 14,27 %. Teda také zúročenie úveru je neprijateľné. Úrok je neprimerane vysoký a jeho výška nie je jasne v zmluve vyčíslená. Žalovaný nemal možnosť ihneď sa oboznámiť s čiastkou, ktorú má žalobcovi vrátiť. V dôsledku tejto okolnosti nemôže žalobca od žalovaného žiadať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú v zmluve uvedené. Žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 995,81 eura a uhradil 869,39 eura. Keďže vzhľadom na neprijateľné zmluvné podmienky je úver bezúročný a bezpoplatkový, zostáva žalovanému uhradiť ešte 126,42 eura, a preto vo zvyšnej časti, t. j. v sume 163,29 eura žalobu zamietol. Nepatrí žalobcovi ani zmluvná pokuta za porušenie podmienok zmluvy vo výške 52,35 eura, vzhľadom k neprijateľným podmienkam zmluvy. Vychádzajúc z ust. § 5b zák. č. 102/2014 Z. z. prvá splátka bola splatná do 20. 10. 2006 a posledná do 20. 10. 2010. Žaloba bola podaná 01. 02. 2013 a s prihliadnutím na trojročnú premlčaciu dobu, nepremičaná je pohľadávka za obdobie od 20. 10. 2006 do 20. 10. 2010 t. j. 9 splátok po 32,19 eura, spolu 289,71 eura. Vo zvyšnej časti v sume 286,19 eura je nárok žalobcu premlčaný. Úrok z omeškania odôvodnil v zmysle § 517 ods. 1 OZ. O náhrade trov konania rozhodol v zmysle §

142 ods. 2 OSP. Keďže žalovaný mal v konaní úspech v pomere 56,09 %, ale trovy mu nevznikli, súd mu ich náhradu nepriznal. Vedľajšiemu účastníkovi taktiež nevznikli trovy, keďže okrem písomného vstupu do konania iný úkon neurobil.

Proti tomuto rozsudku podal v zamietajúcej časti v zákonnej lehote odvolanie žalobca, domáhajúc sa ním jeho zmeny a zamietnutia žaloby. Uviedol, že súdom prvého stupňa zistený skutkový stav nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, a s právnym hodnotením vykonaných dôkazov by prvostupňový súd musel dospieť k odlišným skutkovým zisteniam. Právny predchodca žalobcu nevyhlásil predčasnú splatnosť úveru, ani od úverovej zmluvy pre nesplatenie splátok neodstúpil, resp. túto zmluvu písomne nevypovedal. Konečná splatnosť celého úveru nastala prirodzeným spôsobom dňom splatnosti poslednej dojednanej úverovej splátky, ktorý deň pripadol na 20. 09. 2010. Podľa úverovej zmluvy, pokiaľ bolo dohodnuté splácanie v splátkach, nejedná sa o čiastkové plnenie v zmysle § 392 ods. 2 Obchodného zákonníka, ale o jedno plnenie. Preto lehota splatnosti je dňom 20. 09. 2010, kedy nastala konečná splatnosť úveru prirodzeným spôsobom. Až deň nasledujúci po dátume konečnej splatnosti úveru, t. j. 21. 09. 2010 sa žalovaný dostal do omeškania s vrátením nesplatennej časti úveru. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/54/2007. Nesúhlasil s tým, že súd prvého stupňa posúdil úver za bezúročný a bez poplatkov. Neobstojí ani argumentácia o údajnej výške úrokovej sadzby až 64,44 %. Údaj o výške RPMN v úverovej zmluve je správny. Keďže uplatnená pohľadávka nebola v čase začatia konania premlčaná a úver, z ktorého si nárok uplatňuje nebol bezúročný, vznikol nárok na zaplatenie pohľadávky v celom rozsahu.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP), po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkmi konania a v zákonom stanovenej lehote (§ 201, § 204 ods. 1 OSP) a že odvolanie spĺňa náležitosti § 205 a nasl. OSP, preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v zamietajúcej časti a konanie, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia odvolacieho pojednávania, viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP, § 214 ods. 2 OSP), a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti je potrebné podľa § 221 ods. 1 písm. f) a § 221 ods. 2 OSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Rozsudok súdu prvého stupňa v jeho vyhovujúcej časti nebol napadnutý odvolaním a nadobudol právoplatnosť.

Predmetom konania je žaloba žalobcu, ktorou sa voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 523,55 eura, zmluvnej pokuty vo výške 52,35 eura a úroku z omeškania vo výške 9% z dlžnej sumy 523,55 eura od 21. 09. 2010 do zaplatenia. Z vykonaného dokazovania súdom prvého stupňa je zrejmé, že právny predchodca žalobcu spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., a žalovaný uzatvorili zmluvu o pôžičke č. 6013677 dňa 21. 09. 2006, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému úver vo výške 995,81 eura (30.000,- Sk). Poskytnutý úver sa žalovaný zaviazal splatiť v 48 mesačných splátkach po 32,92 eura (970,- Sk) s dátumom splatnosti poslednej splátky dňa 20. 09. 2010. Žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou splátok úveru. Žalobcovi tak vzniklo právo požadovať od žalovaného zaplatenie zostatku dlžnej istiny. Po postúpení predmetnej pohľadávky žalovaný svoj záväzok ku dňu podania žaloby neuhradil ani len sčasti.

Pokiaľ žalobca namieta nedostatky týkajúce sa odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, treba uviesť, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky totiž vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/06); právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. Obsah práva na

spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Ak je toto konanie v rozpore s procesnými zásadami, porušuje ústavnoprávne princípy (II. ÚS 85/06).

Za nie dostatočne zdôvodnený treba považovať rozsudok všeobecného súdu aj vtedy, keď popri jednoznačnom právnom závere dospeje bez akéhokoľvek vysvetlenia či zdôvodnenia aj k protichodnému právnomu záveru. Rovnako treba kvalifikovať aj situáciu, keď všeobecný súd svoj právny záver nezdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 154/05 z 28. februára 2006).

Ústavný súd Slovenskej republiky v zhode s rozhodovacou praxou ESLP stabilne judikuje, že povinnosť súdu odôvodniť svoje rozhodnutie neznamená automaticky povinnosť poskytnúť podrobnú odpoveď na každý nastolený argument. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (napr. II. ÚS 44/03, III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05, III. ÚS 191/2013). Aj Najvyšší súd Slovenskej republiky zastáva názor, že nie je nutné, aby na každú žalobnú námietku bola daná súdom podrobná odpoveď a rozsah povinnosti odôvodniť súdne rozhodnutie sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí byť analyzované s ohľadom na okolnosti každého prípadu.

Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí súčasne aj právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04) a rovnako neznamená ani to, aby účastník konania bol pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Podľa § 157 ods. 2 OSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vyššie uvedené kritériá kladené na odôvodnenie rozhodnutia nespĺňa. Súd prvého stupňa totiž svoj rozsudok, ktorým vo zvyšku žalobu zamietol založil na zistení, že obsah písomnej zmluvy posúdil po preskúmaní dojednaných zmluvných podmienok ako typovú spotrebiteľskú zmluvu, ktorá neobsahuje všetky náležitosti zák. č. 258/2001 Z. z. Taktiež i výpočet RPMN je nesprávny, úročenie je neprijateľné, pretože úrok je neprimerane vysoký. Nie je z toho zrejmé, či považoval za zmluvu neplatnú. Nie je dostatočne zrozumiteľná tá pasáž rozsudku.“ podľa bodu 5. odsek 6.2 zmluvy, prvá splátka bola splatná do 20. 10. 2006 a posledná do 20. 10. 2010. Nepremičaná je pohľadávka za obdobie od 20. 10. 2006 do 20. 10. 2010, t. j. 9 splátok po 32,19 eura, spolu 289,71 eura a vo zvyšnej časti v sume 286,19 eura je nárok žalobcu premičaný“. I keď, ako už bolo vyššie uvedené, súd nie je povinný reagovať na akýkoľvek argument účastníkov konania, musí mu však dať odpoveď na podstatné otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Keďže v danom prípade išlo práve o takéto závažné argumenty žalobcu, súd prvého stupňa bol povinný vyporiadať sa s nimi racionálne a logickým spôsobom, čo sa však nestalo. Takýto prístup sa preto javí nielen ako neprípustne zjednodušujúci, ale najmä ako nezodpovedný príslušným ustanoveniam o súdnej ochrane, kam patrí aj zákonná požiadavka na náležitosti odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Odvolaciemu súdu tak nezostávalo nič iné, ako uzavrieť, že nedostatok odôvodnenia rozsudku má za následok, že napadnuté rozhodnutie nespĺňa požiadavky stanovené v ust. § 157 ods. 2 OSP na riadne odôvodnenie rozsudku, ktoré je podstatnou náležitosťou každého súdneho rozhodnutia, v dôsledku čoho je rozsudok prvostupňového súdu nepreskúmateľný. Zo strany prvostupňového súdu sa tak jedná o závažné procesné pochybenie, v dôsledku ktorého došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces a zároveň k odňatiu ich možnosti konať pred súdom.

Vzhľadom k zisteniu, že v konaní došlo k procesnej vade podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP, ktorá skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musí odvolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za

správne, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napandutej zamietajúcej časti zrušil a vec mu vrátil v tejto časti na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP). V ďalšom konaní súd prvého stupňa po prejednaní veci, za súčasného vyporiadania sa so všetkými žalobcom uplatnenými námietkami, opätovne rozhodne, pričom svoje rozhodnutie i náležitým a zákonu zodpovedajúcim spôsobom odôvodní. Zároveň rozhodne i o náhrade trov celého konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 224 ods. 3 OSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.